

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/2180**z dne 16. decembra 2019****o podrobnih ureditvah in vsebini poročil o kakovosti v skladu z Uredbo (EU) 2019/1700 Evropskega parlamenta in Sveta****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1700 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. oktobra 2019 o ustanovitvi skupnega okvira za evropsko statistiko v zvezi z osebami in gospodinjstvi na podlagi podatkov na individualni ravni, zbranih z vzorci, spremembi uredb (ES) št. 808/2004, (ES) št. 452/2008 in (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1177/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES) št. 577/98 ⁽¹⁾ in zlasti člena 13(6) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Podrobno ureditev in vsebino poročil o kakovosti, vključno z navedbami metode za ocenjevanje skladnosti z zahtevami po natančnosti, bi morala Komisija določiti v zvezi s podatki, ki jih države članice posredujejo Eurostatu.
- (2) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za evropski statistični sistem –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1**Predmet urejanja**

Ta uredba določa podrobno ureditev za poročila o kakovosti in njihovo zahtevano vsebino, vključno z opisom metode za ocenjevanje skladnosti z zahtevami po natančnosti, v zvezi s podatki, ki jih morajo države članice posredovati Komisiji (Eurostatu) v skladu z Uredbo (EU) 2019/1700.

Člen 2**Opredelitev pojmov**

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „anketiranje druge osebe, ki da podatke namesto zadevne osebe“ pomeni anketiranje osebe, ki ni oseba, od katere se zahtevajo informacije, v skladu s posebnimi pravili, določenimi v vsakem raziskovanju, pri čemer se navede, v katerih primerih je sprejemljivo anketiranje druge osebe, ki da podatke namesto zadevne osebe;
- (2) „neodgovor“ pomeni, da v raziskovanju niso bili zbrani podatki za vse podatkovne postavke iz vprašalnika ali iz vseh enot populacije, določenih za zbiranje podatkov, ali oboje, natančneje pa:
 - (a) „neodgovor enote“ pomeni vrsto neodgovora, kadar se podatki o enoti populacije, določeni za zbiranje podatkov, ne zberejo;
 - (b) „neodgovor spremenljivke“ pomeni vrsto neodgovora, kadar se podatki o spremenljivki raziskovanja v zvezi z določeno enoto populacije ne zberejo;
- (3) „vzorčna napaka“ pomeni del razlike med vrednostjo populacije in iz naključnega vzorca izpeljano oceno te vrednosti, ki izhaja iz dejstva, da je popisana le podmnožica populacije;

⁽¹⁾ UL L 261 I, 14.10.2019, str. 1.

- (4) „nevzorčna napaka“ pomeni napako v ocenah raziskovanja, ki jih ni mogoče pripisati nihanjem v vzorčenju;
- (5) „substitucija“ v zvezi z respondenti pomeni nadomestitev enote, ki je bila prvotno vzorčena, z drugo enoto, vključno z nadomestitvijo znotraj gospodinjstva ali med gospodinjstvi;
- (6) „upravičene enote“ pomenijo sklop enot populacije, izbranih iz vzorčnega okvira, ki so del ciljne populacije;
- (7) „neupravičene enote“ pomenijo enote v vzorcu, ki niso del ciljne populacije;
- (8) „neto vzorec“, imenovan tudi „doseženi vzorec“, pomeni sklop enot populacije (vključno z nadomestnimi enotami), izbranih iz vzorčnega okvira, iz katerega je bilo pridobljenih dovolj informacij za vključitev enote v ocene raziskovanja;
- (9) „bruto vzorec“, imenovan tudi „prvotni vzorec“, pomeni sklop enot populacije, ki so bile prvotno izbrane iz vzorčnega okvira. Bruto vzorec zajema upravičene enote (neto vzorec in enote neodgovora) ter neupravičene enote;
- (10) „imputiranje“ pomeni postopek vnosa vrednosti za določeno podatkovno postavko, kadar odgovor ni na voljo.

Člen 3

Poročila o kakovosti

Poročila o kakovosti vsebujejo podatke in metapodatke o kakovosti v skladu z merili kakovosti in statističnimi koncepti iz Priloge. Ta poročila se nanašajo tudi na primere, v katerih niso bila upoštevana ustrezna merila kakovosti ali statistični koncepti niso bili pravilno uporabljeni ali oboje.

Člen 4

Opis metod za ocenjevanje skladnosti z zahtevami po natančnosti

Komisija (Eurostat) oceni, v kolikšni meri podatki, ki jih posredujejo države članice v skladu s Prilogo II k Uredbi (EU) 2019/1700, izpolnjujejo zahteve po natančnosti. Kadar Komisija (Eurostat) odkrije neskladnost z zahtevami po natančnosti, se oceni:

- njen obseg, pogostost in vpliv, ki ga ima na kakovost ključnih kazalnikov, zlasti njihovo primerljivost,
- ali se lahko nemudoma popravi in ali države članice izvedejo potrebne popravke na učinkovit način,
- ali je mogoče neskladnost posredno ublažiti, zlasti z ocenjevalnimi tehnikami, in ali države članice sprejemajo ustrezne blažitvene ukrepe,
- obseg, v katerem države članice izvajajo nadzor nad neskladnostjo, ki se lahko pojavi zaradi razlogov, na katere ne morejo vplivati,
- obseg, v katerem se neskladnost nadaljuje v zaporednih krogih zbiranja podatkov,
- ali obstaja načrt korektivnih ukrepov, ki ga je odobrila Komisija (Eurostat) in ali se učinkovito izvaja; pri oceni takšnega načrta bo upoštevan čas, potreben za odpravo neskladnosti, zlasti v primeru zbiranj podatkov za panelno raziskovanje.

Člen 5

Tehnični standardi za posredovanje poročil o kakovosti

1. Za podporo vodenju kakovosti in dokumentiranju procesov se poročila o kakovosti posredujejo v skladu s tehničnimi standardi, ki jih določi Komisija (Eurostat).
2. Za omogočanje elektronskega dostopa do podatkov se poročila o kakovosti pošljejo Komisiji (Eurostatu) prek enotne vstopne točke.

Člen 6

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 16. decembra 2019

Za Komisijo

Predsednica

Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Merila kakovosti in statistični koncepti

Poročilo o kakovosti bi moralo vsebovati podatke in metapodatke o kakovosti v skladu z naslednjimi merili kakovosti in statističnimi koncepti.

Če določen statistični koncept ni ustrezen za statistično operacijo, bi moral ta koncept ostati v poročilu o kakovosti s pripombo „se ne uporablja“.

1. KONTAKTI

Individualne ali organizacijske kontaktne točke za podatke ali metapodatke, vključno s kontaktnimi podatki.

2. STATISTIČNA PREDSTAVITEV

Opis izkazanih podatkov, ki se uporabnikom lahko prikažejo kot tabele, grafikoni ali zemljevidi.

2.1. Opis podatkov

Opis glavnih značilnosti podatkovnega niza.

2.2. Sistemi klasifikacije

Če je primerno, seznam klasifikacij in razčlenitev, uporabljenih v podatkih, ter morebitna odstopanja od evropskih statističnih standardov ali mednarodnih standardov.

2.3. Zajetje po sektorjih

Opis glavnih tem, zajetih v podatkovnem nizu.

2.4. Statistični koncepti in opredelitve, vključno z referenčnim obdobjem

Seznam vseh spremenljivk, ki odstopajo od standardne opredelitve, pri čemer se navedejo uporabljeni nacionalni koncepti ter morebitne razlike med nacionalnimi koncepti in zadevnimi podatkovnimi zbirkami.

2.5. Statistične enote

Opis enot opazovanja.

2.6. Statistična populacija

Opis največje ciljne statistične populacije ali populacij, na katere se podatkovni niz nanaša, tj. populacije, za katero je treba zbrati informacije.

2.6.1. Nezajete populacije

Informacije o vseh podpopulacijah, ki jih zbiranje podatkov ne zajema (npr. brezdomci ali osebe, ki živijo v ustanovah), vključno z opisom vsake takšne populacije in njena najboljša kvantitativna ocena.

2.7. Referenčno območje

Opis geografskega območja, na katero se nanaša izmerjeni statistični pojav: zajeto geografsko območje in seznam izključenih regij.

2.8. Zajeti čas

Obdobja ali točke v času, na katere se opazovanje nanaša.

3. STATISTIČNA OBDELAVA

Postopki obdelave podatkov za pridobitev novih informacij v skladu z določenim sklopom pravil.

3.1. Osnovni podatki

Opis vira neobdelanih statističnih podatkov (npr. anketiranj, upravnih podatkov, katerih koli drugih virov). Če se uporabijo upravni registri, jih je treba jasno opisati (vir, glavni namen, morebitne pomanjkljivosti itd.).

3.1.1. Vzorčni okvir

Opis metod, uporabljenih za pridobitev ali ustvarjanje vzorčnega okvira.

3.1.2. Vzorčni načrt

Opis naslednjih vidikov:

- tip vzorčnega načrta (stratificiran, večstopenjski, v skupinah, enostopenjski, dvostopenjski),
- merila za stratifikacijo in substratifikacijo,
- velikost vzorca.

3.2. Pogostost zbiranja podatkov

Informacije o pogostosti zbiranja podatkovnega niza.

3.3. Zbiranje podatkov

Opis metod zbiranja podatkov (CAPI, CAWI, CATI itd.). Priložiti je treba nacionalni vprašalnik, ki se uporablja za zbiranje podatkov, skupaj s prevodom v angleščino.

3.4. Validacija podatkov

Opis postopkov, ki se uporabljajo za preverjanje in validiranje izvornih in izhodnih podatkov, vključno z obrazložitvijo, kako se spremljajo in uporabljajo rezultati teh validacij.

3.5. Zbiranje podatkov

Opis postopka zbiranja podatkov (npr. urejanje podatkov, imputiranje, uteževanje, prilagoditev za neodgovor, umerjanje, uporabljeni model itd.). Vsako stopnjo uteževanja je treba opisati ločeno: izračun oblikovanih uteži; prilagoditev neodgovora (kako se oblikovana utež popravi ob upoštevanju razlik v stopnjah odgovora); umerjanje (raven in spremenljivke, uporabljene pri prilagoditvi, uporabljena metoda); izračun končnih uteži.

4. VODENJE KAKOVOSTI

Sistemi in okviri, ki so v organizaciji vzpostavljeni za vodenje kakovosti statističnih proizvodov in postopkov.

4.1. Zagotavljanje kakovosti

Opis okvira za zagotavljanje kakovosti in/ali sistema vodenja kakovosti (npr. EFQM, ISO 9000), ki se uporablja v organizaciji.

4.2. Ocena kakovosti

Opis splošne kakovosti statističnih rezultatov s povzetkom glavnih prednosti in morebitnih pomanjkljivosti glede kakovosti pri standardnih merilih kakovosti: ustreznost, natančnost, zanesljivost, pravočasnost, točnost, primerljivost in skladnost. Navedejo se lahko kakršni koli kompromisi med vidiki kakovosti in vsemi predvidenimi izboljšavami kakovosti.

5. USTREZNOST

5.1. Potrebe uporabnikov

Informacije (če so na voljo) o (morebitnih novih) potrebah uporabnikov v zvezi z zbranimi podatki.

5.2. Zadovoljstvo uporabnikov

Informacije (če so na voljo) o ravni zadovoljstva uporabnikov podatkov v zvezi z zbranimi in dostopnimi podatki.

5.3. **Popolnost**

Opis morebitne neskladnosti glede spremenljivk, ki se ne posredujejo.

6. NATANČNOST IN ZANESLJIVOST

6.1. **Splošna natančnost**

Povzetek različnih elementov ocene točnosti, povezane s posameznim podatkovnim nizom ali področjem:

- opis glavnih virov naključnih in sistematičnih napak v statističnih rezultatih s povzetkom ocene vseh napak, s poudarkom zlasti na učinku na ključne ocene,
- po potrebi vidiki revizije podatkov.

6.2. **Vzorčna napaka**

- Opis metodologije za izračun ocen natančnosti.
- Meritve natančnosti ocen v skladu s tehničnimi specifikacijami posameznih podatkovnih nizov.
- Standardne napake na nacionalni in po potrebi regionalni ravni (NUTS 2) za glavne kazalnike, navedene v Prilogi II k Uredbi (EU) 2019/1700.

6.3. **Nevzorčna napaka**

6.3.1. *Napaka zajetja*

Opis razlik med okvirno populacijo in ciljno populacijo.

- Pogostost in časovni razpored posodobitev okvira.
- Napake zaradi neskladnosti med vzorčnim okvirom ter ciljno populacijo in podpopulacijami (preveliko zajetje, premajhno zajetje, napačne razvrstitve).

6.3.2. *Merska napaka*

Opis napak, do katerih pride pri zbiranju podatkov, zaradi česar se evidentirane vrednosti spremenljivk razlikujejo od pravih vrednosti.

- Opis prizadevanj pri zasnovi in preskušanju vprašalnikov (vključno z obravnavanjem napak, ki izhajajo iz zbiranja podatkov na več načinov in/ali zbiranja iz več virov).
- Opis usposabljanja anketarjev.
- Stopnje anketiranja druge osebe, ki da podatke namesto zadevne osebe.

6.3.3. *Napaka zaradi neodgovora*

Opis:

- razpoložljive značilnosti nerespondentov,
- stopnje neodgovora enote in spremenljivke,
- stopnje substitucije,
- bruto velikost vzorca (velikost prvotnega vzorca), število upravičenih enot in neto velikost vzorca, vključno z nadomestnimi enotami (velikost doseženega vzorca).

6.3.4. *Napaka pri obdelavi*

Opis napak pri obdelavi in njihov učinek na končne rezultate zbiranja podatkov, ki izhajajo iz nepravilnega izvajanja pravilno načrtovanih izvedbenih metod.

- Opis pregledov kakovosti in postopka urejanja podatkov.
- Opis postopkov imputiranja.
- Stopnje imputiranja.

6.3.5. *Napaka v predvidevanjih modela*

Kjer je ustrezno: opis napake, ki izhaja iz modelov za posamezna področja, potrebnih za opredelitev cilja ocene.

6.4. **Desezoniranje (kjer je primerno)**

Opis statističnih tehnik, ki se uporabljajo za odpravljanje sezonskih vplivov, ki vplivajo na serijo podatkov.

6.5. **Revizija podatkov – politika**

Opis politike, katere cilj je zagotoviti preglednost izkazanih podatkov, pri čemer se predhodni podatki po zbiranju revidirajo.

6.6. **Revizija podatkov – praksa**

Informacije o praksi revidiranja podatkov.

7. PRAVOČASNOST IN TOČNOST

Informacije o:

- datumu izkazovanja nacionalnih rezultatov,
- številu dni med koncem terenskega dela in prvo v celoti validirano predložitvijo podatkov Komisiji (Eurostatu),
- datumu prve popolne predložitve podatkov Komisiji (Eurostatu). Če predložitev podatkov ne ustreza roku iz Uredbe (EU) 2019/1700, bi bilo treba navesti razlog za zamudo.

8. SKLADNOST IN PRIMERLJIVOST

Opis, kako so bile izpolnjene zahteve, uvedene na določenem področju, po potrebi vključno z vplivom odstopanj od vprašalnika in opredelitev.

8.1. **Primerljivost – geografska**

Opis morebitnih težav pri primerljivosti med različnimi regijami države.

8.2. **Primerljivost skozi čas**

Informacije o dolžini primerljivih časovnih vrst, vključno z leti, ko je prišlo do prekinitve serije, in razlogi zanje.

8.3. **Skladnost – medpodročna**

Primerjava z zunanjimi viri za vse relevantne spremenljivke, kadar zadevne države članice menijo, da so taki zunanji podatki dovolj zanesljivi.

8.4. **Skladnost – medletna in letna statistika**

Če je ustrezno.

8.5. **Skladnost – nacionalni računi**

Če je ustrezno.

8.6. **Skladnost – notranja**

Informacije o kakršni koli neskladnosti rezultatov statističnega postopka.

9. DOSTOPNOST IN JASNOST

Informacije o:

- formatih izkazovanja,
- dokumentaciji o metodologiji in kakovosti.

10. STROŠKI IN OBREMENITEV

Obremenitev respondentov in, če so na voljo, stroški, povezani z zbiranjem in pripravo statističnega proizvoda. Treba je navesti povprečno trajanje anket gospodinjstva. Če je mogoče in ustrezno, je treba o trajanju ankete gospodinjstva poročati po načinih zbiranja podatkov.

11. ZAUPNOST

Informacije o lastništvu podatkov, z navedbo, v kolikšni meri bi njihovo nepooblaščno razkritje lahko škodovalo interesom vira ali drugih zadevnih strani.

- Politika zaupnosti – opis vseh določb poleg evropske zakonodaje, ki so pomembne za statistično zaupnost podatkov.
- Zaupnost – obdelava podatkov: splošni opis pravil, ki se uporabljajo za obdelavo mikropodatkov in makropodatkov (vključno s tabelarnimi podatki) v zvezi s statistično zaupnostjo.

12. OPOMBA

Dodatno opisno besedilo, ki ga je mogoče vključiti v poročilo o kakovosti.
